

**MUNI
ECON**

Úvod do koordinovaných politik

Ing. Markéta Chaloupková

Obsah dnešní přednášky

- Zásada subsidiarity a politická vůle
- Dělbá pravomocí mezi EU a členské státy
 - Výlučné pravomoci
 - Sdílené pravomoci
 - Koordinační, podpůrné a doplňkové
- Příklady koordinovaných politik
 - Politika ochrany spotřebitele
 - Sociální politika
- Energetická politika

**Dokázali byste na základě svých
dosavadních znalostí identifikovat 10 oblastí
spolupráce mezi členskými zeměmi EU?**

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

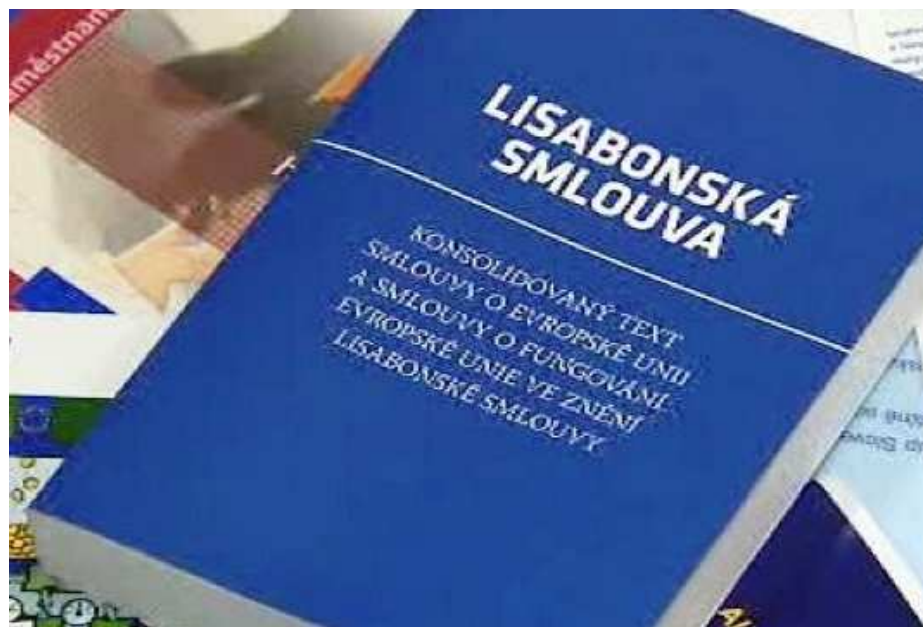
Může ČR v současné době zcela autonomně rozhodovat například o omezení dovozu čínských textilních výrobků?

MINISTRY OF CULTURE
CZECH REPUBLIC

A co třeba ministerstvo kultury? Pocítli jste po vstupu ČR do EU nějaké výrazné změny v oblasti jeho působení a rozhodování?

„Popis oblastí společného zájmu a konkrétních forem spolupráce je vždy nedílnou součástí tzv. primární legislativy EU - tedy ve znění Lisabonské smlouvy.“

Zásada subsidiarity

„Vymezení výlučných pravomocí EU zůstává nadále problematické zejména z toho důvodu, že ve Smlouvách není zakotveno ve formě výčtu konkrétních oblastí, ale prostřednictvím popisu činnosti EU v jednotlivých oblastech.“

*„Může být cíl v konkrétní oblasti dosaženo
efektivněji na národní nebo nadnárodní úrovni?“*

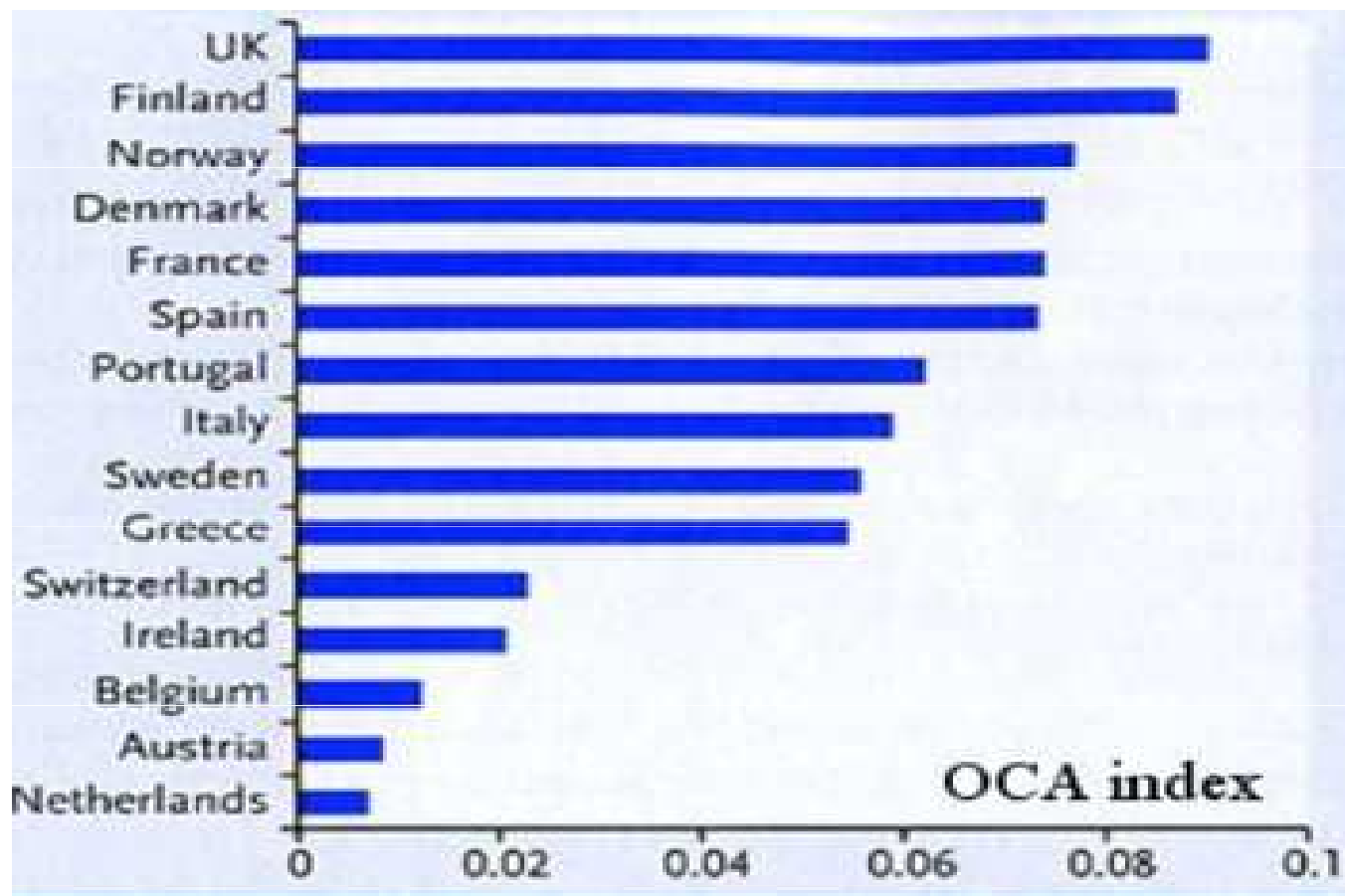

Politická vůle

„V oblasti zahraniční, ochranné a bezpečnostní politiky převládají národní zájmy a preference nad celoevropským prospěchem.“

Asymetrické šoky: příklad z roku 1997

Společná armáda?

Dělbba pravomocí mezi EU a členské státy

- 1) Výlučné pravomoci
- 2) Sdílené pravomoci
- 3) Koordinační, podpůrné a doplňkové

1) Výlučné politiky

- definovány v článku 2 Smlouvy o fungování EU definovány:

„Svěřují-li v určité oblasti Smlouvy Unii výlučnou pravomoc, může pouze Unie vytvářet a přijímat právně závazné akty s členské státy tak mohou činit pouze tehdy, jsou-li k tomu Uní zmocněny nebo provádějí-li akty Unie.“

Výlučné pravomoci

- celní unie
- stanovení pravidel hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu
- měnová politika pro členské státy, jejichž měnou je euro
- zachování biologických mořských zdrojů v rámci společné rybářské politiky
- společná obchodní politika

2) Sdílené politiky

- definované v třetím odstavci článku 2 Smlouvy o fungování EU definovány:

„Svěřují-li v určité oblasti Smlouvy Unii pravomoc sdílenou s členskými státy, mohou v této oblasti vytvářet a přijímat právně závazné akty Unie i členské státy. Členské státy vykonávají svou pravomoc v rozsahu, v jakém ji Unie nevykonala. Členské státy opět vykonávají svou pravomoc v rozsahu, v jakém se Unie rozhodla svou pravomoc přestat vykonávat.“

Sdílené pravomoci

- vnitřní trh
- sociální politika
- hospodářská, sociální a územní soudržnost
- zemědělství a rybolov, vyjma zachování biologických mořských zdrojů
- životní prostředí
- ochrana spotřebitele
- doprava
- transevropské sítě
- energetika
- prostor svobody, bezpečnosti a práva

3) Doplnkové-koordinační politiky

- Definované ve třetím a pátém odstavci článku 2 Smlouvy o fungování EU:

„Členské státy koordinují své hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti v souladu s úpravou uvedenou v této smlouvě, k jejímuž stanovení má pravomoc Unie. V některých oblastech a za podmínek stanovených Smlouvami má Unie pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států, aniž by přitom v těchto oblastech nahrazovala jejich pravomoc. Právně závazné akty Unie přijaté na základě ustanovení Smluv, která se týkají těchto oblastí, nesmějí harmonizovat právní předpisy členských států.“

Doplňkové-koordinační pravomoci

- Ochrana a zlepšování lidského zdraví
- Průmysl
- Kultura
- Cestovní ruch
- Všeobecné vzdělávání
- Odborné vzdělávání
- Civilní ochrana
- Správní spolupráce
- Mládež a sport

Oboustranná flexibilita?

Příklady oblasti, kde se dosud rozhodovalo jednomyslně:

- doba pojištění a dávky sociálního pojištění pro migrující pracovníky
- podmínky vstupu a pobytu a pravidla pro přidělování dlouhodobých víza povolení k pobytu
- opatření za účelem zlepšení neoperativní policejní spolupráce
- struktura fungování a úkoly Europolu
- dopravní politika
- statut Evropského systému centrálních bank
- opatření v oblasti kultury
- obchodní dohody na kulturní a audiovizuální služby
- obchodní dohody na vzdělávací, sociální a zdravotnické služby
- ...

Příklady nových oblastí

- volba předsedy Evropské rady
- diplomatická a konzulární ochrana
- Evropská zahraniční služba
- společná zahraniční a bezpečnostní politika (návrhy vycházející z podnětu Evropské rady)
- celní spolupráce
- vystoupení členského státu z EU

Dá se očekávat, že z iniciativy EU dojde ke sjednocení národních vzdělávacích systémů a vytvoření společného evropského vzdělávacího systému?

V primární legislativě je celá oblast vzdělávání vymezena články 165 a 166 SFEU.

Příklad doplňkové - koordinované politiky: všeobecné vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport

- Koordinace EU v oblasti všeobecného a odborného vzdělávání se týká jen velmi úzce vymezených aktivit.
- Unie pouze přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy.
- Ve smlouvě je zdůvodněno, že Unie plně respektuje odpovědnost členských států za obsah výuky a za organizaci vzdělávacích systémů a jejich kulturní a jazykovou rozmanitost.
- V této oblasti je tak plně respektována zásada subsidiarity.

Program Erasmus+

Vlastní zkušenost s tímto programem?

Příklady dokumentů EU v oblasti vzdělávání

- Bílá kniha o mládeži
- Zpráva o celoživotním vzdělávání
- Doporučení Evropského parlamentu a Rady EU (2006/962/ES) o klíčových schopnostech pro celoživotní učení
- Vzdělávání a odborná příprava 2020.

Celoživotní vzdělávání

- Celoživotní vzdělávání je chápáno jako investice do lidských zdrojů,
 - Podpora získávání nově se objevujících znalostí v průběhu života (např. počítačová gramotnost),
 - Podpora inovačních procesů a nových pružných forem vzdělávání.
-
- Cílem je poskytnout přístup ke vzdělávání všem občanům bez ohledu na věk. Systém by měl přispět k vytvoření evropské komunity založené na znalostech.

Příklady toho, co EU podporuje v oblasti kultury:

- Projekty mezioborové spolupráce mezi kulturními a kreativními organizacemi v rámci EU i mimo ní;
- Sítě, které kulturním a kreativním odvětvím pomáhají v nadnárodní činnosti a posilují jejich konkurenceschopnost;
- Překlady a propagaci literárních děl v členských zemích EU;
- Platformy pro kulturní subjekty, které podporují začínající umělce;
- Budování kapacit a odborné vzdělávání profesionálů z oblasti audiovizu;
- Evropská hlavní města kultury a značku
- Evropské kulturní dědictví;
- Evropské ceny za literaturu, architekturu, filmovou tvorbu.

Politika ochrany spotřebitele

Sociální politika v Evropské unii

METROPOLITAN
UNIVERSITY PRAGUE PRESS

SYSTÉMOVÉ ZMĚNY SOCIÁLNÍ POLITIKY V ZEMÍCH EU

Zuzana Horváthová
Josef Abrhám

Praha
2017

Základy sociální politiky EU

- sociální soudržnosti se objevuje již v Římské smlouvě z roku 1957,
- nástroj k realizaci evropské politiky zaměstnanosti - [Evropský sociální fond](#),
- poradní orgán - [Evropský hospodářský a sociální výbor](#)
- národní politiky jsou koordinovány prostřednictvím Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO),
- Výbor pro zaměstnanost (EMCO) a Výbor pro sociální ochranu (SPC).

Dokumenty v oblasti sociální politiky EU

- Evropská sociální charta
- Charta základních sociálních práv pracujících
- Maastrichtská a Amsterodamská smlouva
- Zelená a bílá kniha
- Lisabonská strategie
- Obnovená sociální agenda

Současné výzvy evropské sociální politiky?

Globalizace?
Technologické změny?

Energetická politika?

Převzato z prezentace externisty

Energetická politika

„Prvotním cílem evropské energetické politiky je zajistit stabilní dodávky energie a současně spotřebitelům poskytnout možnost nakupovat elektrickou energii, plyn či pohonné hmoty, apod. za dostupné ceny, a to vše při respektování ochrany životního prostředí.“

Priority energetické politiky EU

- boj proti změně klimatu
- snížení vnější závislosti EU na energetických dodávkách ropy a zemního plynu
- podpora konkurenceschopnosti

- [Kjótský protokol](#)
- strategie [Evropa 2020](#)

- Podepsáni a ratifikováni
- Podepsáni a čekají na ratifikaci
- Bez pozice
- Podepsáni, ale ratifikaci odmítli
- (USA a Austrálie)

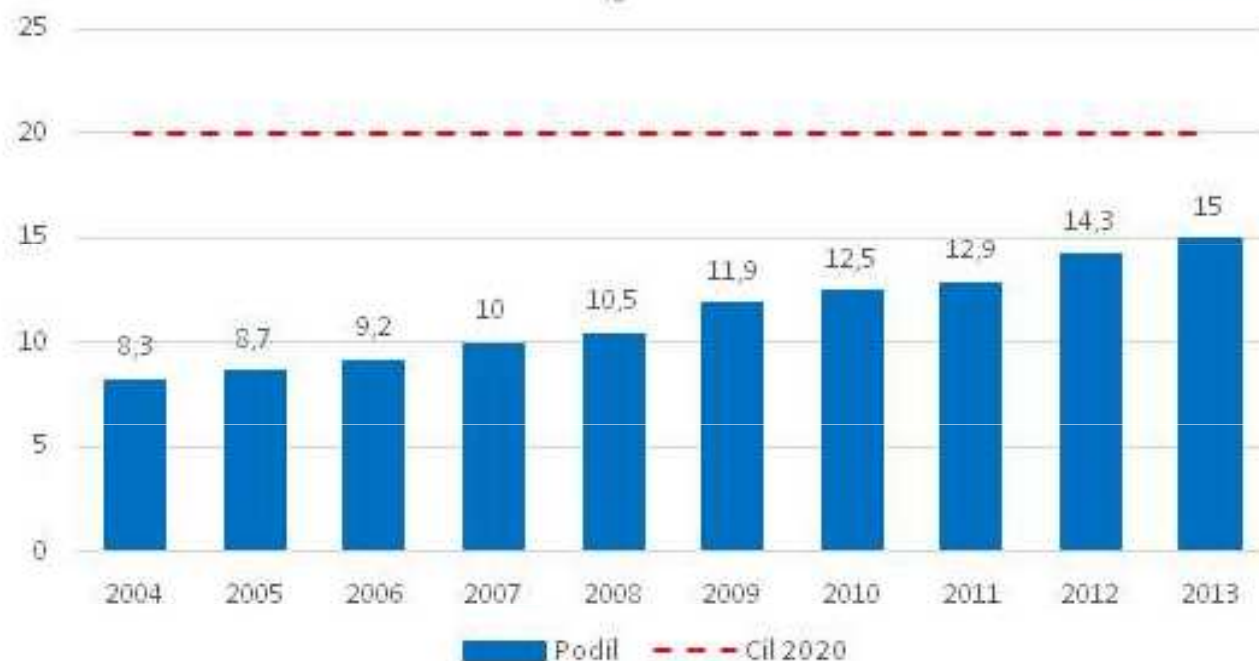

Kjótský protokol vstoupil v platnost 16. 2. 2005

Klimaticko-energetický balíček

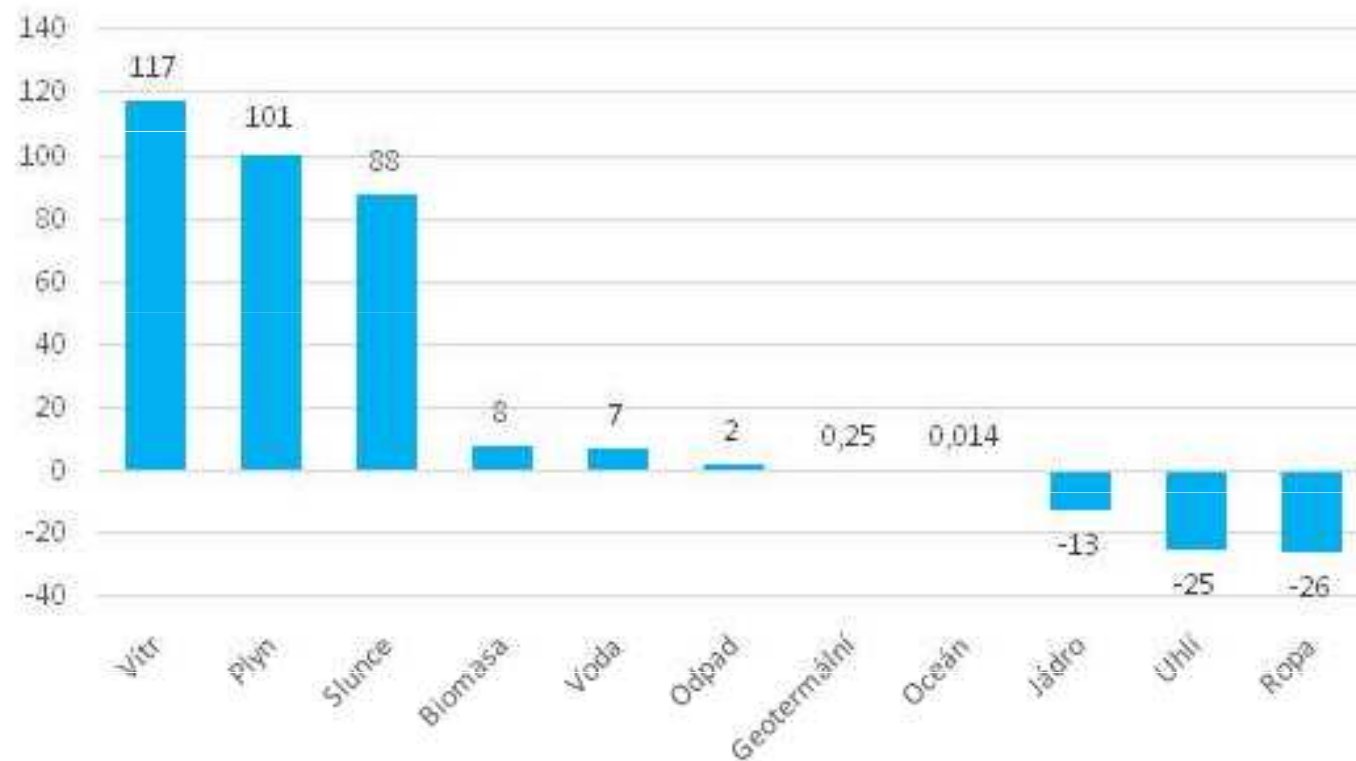
Podíl obnovitelných zdrojů
na konečné spotřebě energie v EU

%

Problémy obnovitelných zdrojů

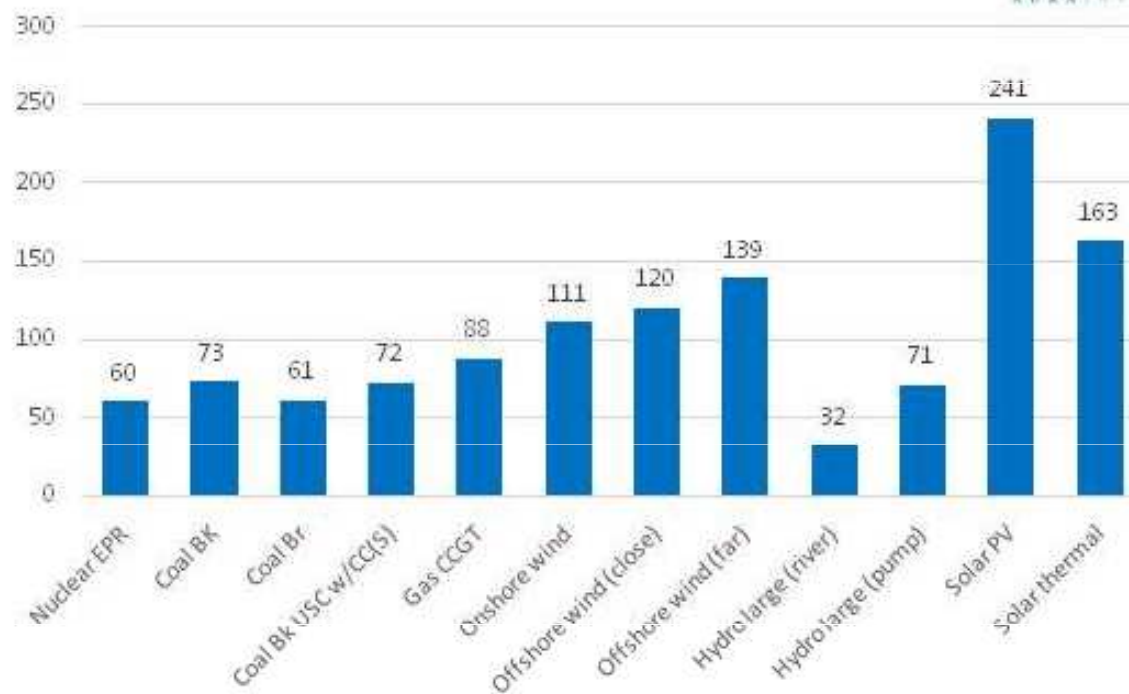
Čistý přírůstek výkonu elektráren v EU dle zdroje
(2000-2014)
v GW

Cena produkce elektřiny dle jednotlivých typů elektráren v USD/MWh

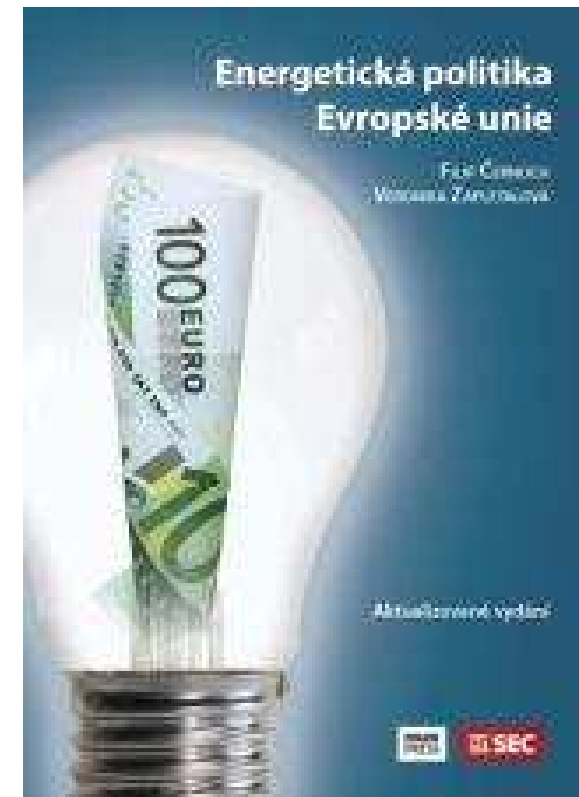

AVRISTE

Kde najít další informace o:

- [Vývoji energetické politiky](#)
- [Cíli energetické politiky](#)
- [Energetický balíček](#)
- [Vnitřní trh s elektřinou a plynem](#)
- [Energetická bezpečnost a spolehlivost](#)
- [Energetická účinnost a nízkouhlíkové zdroje energie](#)
- [Ochrana spotřebitele](#)
- [Snižování emisí skleníkových plynů a systém obchodování s emisemi](#)
- [Jaderná energie](#)

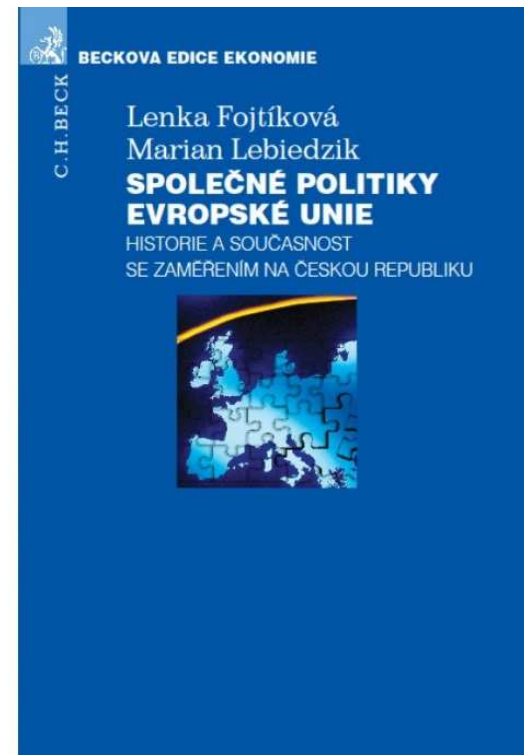
Obsah dnešní přednášky

- Zásada subsidiarity a politická vůle
- Dělbá pravomocí mezi EU a členské státy
 - Výlučné pravomoci
 - Sdílené pravomoci
 - Koordinační, podpůrné a doplňkové
- Příklady koordinovaných politik
 - Politika ochrany spotřebitele
 - Sociální politika
- Energetická politika

Doporučení literatura

- [Audiovizuální knihovny EU](#)
- [Evropská knihovna](#)
- [Eurolib](#)
- [Europeana](#)

Kontrolní testík

www.socrative.com

Napište svoje jméno pokud chcete soutěžit o bonusový bod 😊

Room name: MFTAP2019

6 otázek – jedna správná